# U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy, Ph.D., JUDr. Lenky Matyášové, Ph.D., JUDr. Marie Turkové a JUDr. Kateřiny Šimáčkové, Ph.D. v právní věci žalobce: **Y. O.**, zastoupeného Mgr. Tomášem Šetinou, advokátem se sídlem Doudlebská 1699/5, Praha 4, adresa pro doručování: Zeleného 803/13, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 21. 12. 2009, č. j. 64 Az 107/2007 - 18,

**takto:**

**I.** Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

**II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

**III.** Odměna advokáta Mgr. Tomáše Šetiny **se určuje** částkou 5760 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

## O d ů v o d n ě n í :

Dne 20. 10. 2007 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany. Jako důvod své žádosti uvedl, že se před dvěma lety seznámil s dívkou, občankou České republiky, s níž se rozhodl spojit svůj život a založit zde rodinu. Během pohovoru k důvodům žádosti sdělil, že do České republiky přicestoval v únoru roku 2002 na základě víza k pobytu na devadesát dní. Před skončením jeho platnosti odevzdal cestovní pas svému zaměstnavateli, který slíbil, že mu vyřídí nové vízum. Od té doby svůj pas neviděl, ale zaměstnavatel ho ujišťoval, že je vše v pořádku, a tak se žalobce domníval, že v České republice pobývá legálně. Důvodem k podání žádosti byla skutečnost, že zde má přítelkyni, která je vdaná, ale již požádala o rozvod a za dva měsíce má být rozvedena. Rozhodli se, že se vezmou ihned poté. Pokud jde o důvod, proč nepožádal o mezinárodní ochranu ihned po svém příjezdu do České republiky, uvedl, že sem přijel pracovat a neměl k tomu důvod, neboť myslel, že má všechny doklady v pořádku. Žádost podal ihned poté, co se dozvěděl o tom, že na území České republiky pobývá nelegálně.

Rozhodnutím ze dne 28. 10. 2007, č. j. OAM-1-811/VL-07-05-2007, žalovaný zamítl žádost o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). V odůvodnění rozhodnutí uvedl, že rozhodnutím Policie České republiky, Oblastního ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie Praha, ze dne 18. 7. 2007, č. j. SCPP-897/PH-OPK3-SV-2007, bylo žalobci uloženo správní vyhoštění a stanovena doba k vycestování z území České republiky do 7. 8. 2007. Po udělení správního vyhoštění byla žalobci prodloužena platnost výjezdního příkazu až do 20. 10. 2007. Žalobce však ve stanovené lhůtě území České republiky neopustil a požádal o udělení mezinárodní ochrany. Z jeho výpovědi je zřejmé, že měl po celou dobu pobytu v České republice možnost svobodného pobytu a kdykoliv tak mohl vejít do kontaktu se státními orgány. Nebyly zjištěny ani žádné skutečnosti, které by mu bránily v dřívějším podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Dle žalovaného je tedy zřejmé, že žalobce požádal o mezinárodní ochranu s cílem vyhnout se nepříznivým důsledkům rozhodnutí o správním vyhoštění.

Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou, v níž uvedl, že u něj existuje důvod pro udělení azylu, neboť má vážný vztah s občankou České republiky, s níž uvažují o založení rodiny. O její identitě však nemůže zatím předložit důkaz. Z tohoto důvodu požádal o „*humanitární pomoc*“.

Krajský soud rozsudkem ze dne 21. 12. 2009, č. j. 64 Az 107/2007 - 18, žalobu zamítl. V odůvodnění rozsudku uvedl, že žalobce v průběhu správního řízení neprokázal ani netvrdil žádný důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu a že za dané situace žalovaný nepochybil, když jeho žádost zamítl jako zjevně nedůvodnou. S poukazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 8. 2008, č. j. 5 Azs 24/2008 - 48, publikovaný pod č. 1724/2008 Sb. NSS, uvedl, že byly splněny všechny tři podmínky pro zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 2 zákona o azylu. Žalobci bylo uloženo správní vyhoštění a mohl žádost podat již dříve, neboť se na území České republiky zdržoval několik let před udělením správního vyhoštění. Z jeho postupu je patrné, že podal žádost o mezinárodní ochranu pouze s cílem vyhnout se udělenému správnímu vyhoštění. Žádost tedy lze posoudit jako zjevně nedůvodnou, neboť žalobce podal žádost pouze proto, aby pozdržel nebo zmařil výkon správního vyhoštění.

Žalobce (stěžovatel) napadl dne 15. 2. 2010 rozsudek krajského soudu kasační stížností, již doplnil podáním ze dne 22. 4. 2010, v němž uvedl, že kasační stížnost opírá o důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Nejvyšší správní soud posuzuje tvrzené důvody kasační stížnosti nikoliv podle formálního označení stěžovatelem, nýbrž podle jejich obsahu, z něhož plyne, že stěžovatel uplatnil pouze důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s., tj. nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky krajským soudem a nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí krajského soudu, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Pokud jde o kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., stěžovatel namítal, že krajský soud nesprávně považoval za naplněný důvod pro zamítnutí stížnosti jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 2 zákona o azylu a nepodřadil skutkovou podstatu věci

pod ustanovení odůvodňující udělení azylu. Stěžovatel jako držitel povolení k pobytu v České republice neměl zpočátku důvod žádat o azyl, neboť se domníval, že má veškeré doklady v pořádku. Zákon o azylu nestanoví povinnost požádat o azyl okamžitě po vstupu na území státu. V současné době je již natolik integrován v České republice, že jeho žádost nelze chápat jako snahu vyhnout se vyhoštění.

Pokud jde o kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., namítal stěžovatel, že výrok soudu nevychází z rozhodných skutkových okolností, neboť krajský soud nevzal v potaz osobní a ekonomickou situaci stěžovatele. V jeho případě byl naplněn důvod pro udělení humanitárního azylu, neboť má v úmyslu založit v České republice rodinu a žít řádným životem. Neposkytnutí ochrany ze strany českého státu by bylo nepřiměřenou tvrdostí.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 8. 3. 2010 uvedl, že kasační stížnost postrádá konkrétní právní či skutkovou argumentaci a z tohoto důvodu navrhl, aby kasační stížnost byla odmítnuta. K doplnění kasační stížnosti ze dne 22. 4. 2010, které mu bylo doručeno dne 30. 4. 2010, se žalovaný nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud se ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Výklad zákonného pojmu „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaném pod č. 933/2006 Sb.NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech:

1) Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu.*

2) Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně.* Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.

3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.

4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele.*

Nejvyšší správní soud neshledává v kasační stížnosti relevantní argumenty svědčící pro její přijatelnost.

Pokud jde o první kasační námitku směřující proti použití § 16 odst. 2 zákona a azylu, poukazuje Nejvyšší správní soud na ustálenou judikaturu týkající se podmínek pro aplikaci tohoto ustanovení. Ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu vyžaduje pro svou aplikaci třístupňový test: (1) zda hrozí žadateli vyhoštění, vydání nebo předání k trestnímu stíhání do ciziny; (2) zda mohl žadatel požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve; a (3) zda je z postupu žadatele patrné, že žádost o mezinárodní ochranu podal „pouze“ s cílem vyhnout se tomuto hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání k trestnímu stíhání do ciziny. Tyto tři podmínky musí být splněny kumulativně; v případě nesplnění byť jedné z nich nelze § 16 odst. 2 zákona o azylu použít (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 8. 2008, č. j. 5 Azs 24/2008 - 48, publikovaný pod č. 1724/2008 Sb. NSS). Uvedený třístupňový test v posuzované věci provedl již krajský soud a dospěl přitom k závěru, že byly naplněny všechny tři podmínky pro zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné.

Jak vyplývá ze správního spisu, stěžovatel přicestoval do České republiky dne 14. 4. 2002 na základě jednorázového víza, opravňujícího ho k pobytu na území České republiky po dobu 30 dnů. Po uplynutí stanovené doby pobytu však nevycestoval a nadále setrvával na území České republiky, načež mu bylo rozhodnutím Policie České republiky, Oblastního ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie Praha, ze dne 18. 7. 2007, č. j. SCPP-897/PH-OPK3-SV-2007, uloženo správní vyhoštění, přičemž mu byla stanovena doba k vycestování do dne 7. 8. 2007. S ohledem na to, že stěžovatel neměl platný cestovní doklad a náhradní cestovní doklad mu byl vydán ukrajinskými orgány až dne 19. 10. 2007, byla stěžovateli prodloužena doba k vycestování, a to až do dne 20. 10. 2007.

Téhož dne stěžovatel podal žádost o mezinárodní ochranu. Jako důvod žádosti uvedl, že zde má přítelkyni, která je občankou České republiky, s níž chce uzavřít manželství. Uplatněný důvod nicméně nelze podřadit pod žádný z taxativně vymezených důvodů pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany (§ 12 - § 14b zákona o azylu). Zejména, pokud jde o stěžovatelem tvrzené naplnění podmínek pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, poukazuje Nejvyšší správní soud na dřívější judikaturu, podle níž samotná skutečnost, že žadatel o azyl má v úmyslu se v České republice oženit a založit zde rodinu, není bez dalších okolností hodných zvláštního zřetele důvodem pro udělení humanitárního azylu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2003, č. j. 7 Azs 3/2003 - 36, www.nssoud.cz). V této souvislosti lze uvést i judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle níž nelze za důvod hodný zvláštního zřetele, pro nějž by bylo možno udělit humanitární azyl, považovat samo o sobě ani uzavření manželství s občanem České republiky (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 9. 2003, č. j. 4 Azs 6/2003 - 55, publikovaný pod č. 28/2003 Sb. NSS).

Namítal-li stěžovatel, že zákon o azylu nestanoví povinnost požádat o mezinárodní ochranu okamžitě po vstupu na území státu, je nutno poukázat na judikaturu Nejvyššího správního soudu, z níž vyplývá, že časovou souvislost vyhoštění a podání žádosti nelze hodnotit jako výlučné kriterium zjevné bezdůvodnosti žádosti, jedná se však o jedno

z důležitých hledisek pro posouzení otázky, zda byla žádost o mezinárodní ochranu podána „pouze“ s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání k trestnímu stíhání do ciziny. Ve shora citovaném rozsudku ze dne 15. 8. 2008, č. j. 5 Azs 24/2008 - 48, k této otázce Nejvyšší správní soud konstatoval: „*Zásadním, nikoliv však výlučným faktorem (...) pro posouzení třetího bodu testu je mj. délka času, jež uplynula od chvíle, kdy žadatel začal pobývat na území České republiky nelegálně, do udělení rozhodnutí o správním vyhoštění. Jak bylo uvedeno již výše, existuje zásadní rozdíl mezi aplikací § 16 odst. 2 zákona o azylu na žadatele, jenž pobýval na území České republiky nelegálně po tři roky a bylo mu uděleno již druhé správní vyhoštění, a žadatelem, kterému bylo uděleno správní vyhoštění ihned po jeho příletu v tranzitním prostoru mezinárodního letiště Praha-Ruzyně a jenž podal žádost o mezinárodní ochranu den či dva poté. Mezi další faktory pak patří věrohodnost tvrzení žadatele o mezinárodní ochranu.*“ Z tohoto hlediska je třeba hodnotit tvrzení stěžovatele, že o mezinárodní ochranu nepožádal dříve, neboť měl za to, že v České republice pobývá legálně. Za situace, kdy stěžovatel neuvedl žádný důvod relevantní z hlediska udělení mezinárodní ochrany, nemohlo toto tvrzení obstát. Navíc je zřejmé, že si stěžovatel musel být vědom skutečnosti, že v České republice pobývá nelegálně, již dne 18. 7. 2007, kdy mu bylo uděleno správní vyhoštění, i přesto však podal žádost o mezinárodní ochranu až o více než tři měsíce později.

Pokud jde o druhou kasační námitku, tj. tvrzenou nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu spočívající v tom, že se krajský soud nezabýval osobní situací stěžovatele, u něhož byly naplněny důvody pro udělení humanitárního azylu, je třeba znovu zdůraznit, že stěžovatelem uplatněný důvod žádosti o udělení mezinárodní ochrany nelze bez dalších okolností hodných zvláštního zřetele považovat za důvod pro udělení humanitárního azylu.

Za těchto okolností Nejvyšší správní soud neshledal v rozsudku krajského soudu zásadní pochybení, které by mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele.

S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že jeho ustálená a vnitřně jednotná judikatura poskytuje dostatečnou odpověď na námitky obsažené v kasační stížnosti a krajský soud se prima facie v napadeném rozsudku neodchyluje od výkladu předmětných ustanovení podaného v citovaných rozhodnutích. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádný jiný z výše vymezených důvodů pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Nejvyšší správní soud tedy konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, shledal ji proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., z nichž vyplývá, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

Stěžovateli byl krajským soudem ustanoven zástupce z řad advokátů, Mgr. Tomáš Šetina; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Ustanovenému zástupci stěžovatele byla přiznána odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti a náhrada hotových výdajů ve výši 4800 Kč [dva úkony právní služby spočívající v převzetí a přípravě zastoupení a v doplnění kasační stížnosti za 4200 Kč podle

§ 11 odst. 1 písm. b), d) ve spojení s § 9 odst. 3 písm. f) a § 7 bodem 5 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), v platném znění, dále pak paušální náhrada hotových výdajů advokáta za dva úkony právní služby podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu ve výši 600 Kč], vše zvýšeno o částku DPH 20 %, celkem tedy 5760 Kč.

**P o u č e n í:** Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 21. července 2010

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu